

IRODALOM.

A könyvpiazz új termékei.

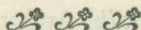
Zivuska Jenő: A megreformált akadémia. Paedagogiai tanulmány a felső erdészeti oktatás köréből. Ungvár, 1906. Székely és Illés kiadása. 8°, 88 old. Ára 1 K.

Elek István: Erdőgazdaság szociális alapon. Ungvár, 1905. Székely és Illés 8°, 31 old. Ára 1 K.

Malenkovies Bazilius: Die Holzkonservierung im Hochbau, mit besonderer Rücksichtnahme auf die Bekämpfung des Hausschwammes. (A fakonzerválás a magas építészetben, különös tekintettel a házi gomba elleni védekezésre.) Wien és Leipzig, 1907. Hartleben kiadása, 8°, 302 old., 39 ábra. Ára 6 K. 60 f.

Heyer Károly dr.: Der Waldbau und die Forstproduktenzucht. (Az erdőművelés és az erdei termékek termesztése.) V. kiadás, két kötetben, kiadja Hess Richard dr. I. kötet. 8°, 518 oldal, 331 ábra. Leipzig és Berlin. Teubner B. G. kiadása. Ára 10 K. 80 f.

Marchet Gyula: Holzproduktion u. Holzhandel von Europa, Afrika u. Nord-Amerika. (Európa, Afrika és Észak-Amerika fa-termelése és fatermesztése.) II. kötet, nagy 8°, 460 oldal. Wien, 1906. Ára 12 K.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

PÁLYÁZATI HIRDETmény.

23592/1906. szám. — A gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a folyó évben szeptember hó 15-én megkezdődő kétéves méhészmunkás-tanfolyamra pályázat hirdetik. Fel fog vettetni hat olyan egyén, kik 16-ik életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még tul nem haladták. A felvételt kérő és egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez (Budapest, V., Országház-tér 11.) folyó évi július 31-ig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani:

1. keresztleveél (születési bizonyítvány);
2. az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány;

3. hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött s használatosságának s megbízhatóságának tanujelét adta. A földmives- vagy kertmunkás-iskolát végzettek előnyben részesülnek;

4. azoknak, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről tanuskodó községi bizonyítványt, azoknak pedig, kik szülői vagy gyámi gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül, még a szülőik esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniök, mely az illetőnek a tanfolyamra való belépését megengedi;

5. csatolandó továbbá az ép egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvánnyal együtt;

6. a hadköteles sorban levők részéről szükséges annak feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje, a gazdaságban töltendő két év tartalmával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már eleget tettek.

A tanfolyamra felveendő egyének a telepen szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak. A hallgatók betegség esetén ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerben részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkákhoz megkívántató felszereléseket, szerszámokat és eszközöket a tanulók használatra a gazdaságban kapják. Ezeken kívül évenként minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról, ezen összeg erejéig, a gazdaság vezetője gondoskodik.

Budapest, 1906. évi június hó 5-én.

M. kir. földmiv. miniszter.

Az ortodoxia.

Ily czimen a Magyar Erdész tisztelt szerkesztője lapjának e hó 1-én megjelent számában újabb támadást intézett az Erdészeti Lapok és az Országos Erdészeti Egyesület ellen. Sokkal gyakorban történik ez, semhogy mindannyiszor reflektálhatnánk e támadásokra s ezuttal is nem a támadás hangja, kiméletlensége, hanem csakis annak tárgya indít arra, hogy reá kitérjünk, t. olvasóink tájékoztására.

Imecs Béla közleményében kifogásolja, hogy az Erdészeti Lapok legutóbbi számában Kintses József ismertette Trubrig dr.-nak „Szövetkezeti szervezkedés az erdőgazdaságban” című, egyik

német folyóiratban megjelent cikkét, míg ellenben az E. L. megdöbbenő nemtörődomséggel agyonhallgatta a magyar irodalomnak nemrégén megjelent hasontárgyu termékét, t. i. Elek Istvánnak: „Erdőgazdaság szociális alapon“ című füzetét, amely Imecs lapjában megjelent egyik cikk különkiadása.

E mellett a már megszokott módon nem mulasztja el ez alkalommal sem csodálatos elfogultsággal vádolni az Erdészeti Lapokat és az Országos Erdészeti Egyesületet, hogy nem jár el pártatlanul, csak a „felülről“ vett eszméket propagálja, szakirodalmunk ébredését (?) nem üdvözli lelkesedéssel stb. Felsorolja ama lapokat, (Köztelek, Gazd. Lapok), amelyek a füzettel foglalkoztak, azokat is, melyek vele még foglalkozni fognak, megemlíti, hogy Kossuth Ferencz a szerzőhöz irt magánlevélben emlékezett meg a munkáról és mivel ugylátszik jóakaróan feltételezi, hogy az Erdészeti Lapok abban a kellemetlen helyzetben, amelybe őket Imecs juttatni vélte, mindenféle kifogáshoz nyulnak, mindjárt igyekszik e kifogásoknak is élet venni s e végből konstatálja, hogy az Erd. L.-nak tudomással kellett birnia a füzetéről, hiszen annak tartalma eredetileg neki volt közlésre kínálva s az Országos Erdészeti Egyesület is beszerezte könyvtára részére.

Az Erdészeti Lapok ellen támasztott általános kifogások tárgyában természetesen nem lehetünk saját bíránk, de nem ismerhetjük el elfogulatlan bírónak a Magyar Erdész igen tisztelt szerkesztőjét sem, ki lapjának megalapítása óta számtalan tanujelét adta lapunk iránti ellenszenvének és elfogultságának. Részünkről egyebet nem tehetünk tehát; minthogy, kötelességünknek legjobb tudásunk és lelkiismeretünk szerint ezentul is megfelelni igyekezzünk, elfogadva minden jóakaratu és alappal bíró figyelemztetést, köszönettel véve a jogos kritikát is, de éppugy meg nem tántorítva bármely heves és jogosulatlan támadás által sem.

Ami a konkrét esetet illeti, az ügy állása a következő. Elek István m. kir. főerdész ur 1905. október 14-én kelt soraival „Erdőgazdaság szociális alapon“ című értekezését az Erdészeti Lapokban leendő közlésre felajánlotta, a szerkesztőség azonban a kézirat gondos áttanulmányozása után azt közölhetőnek nem találta, többek között azért, mert a tanulmány értékes és érdekes alapgondolata mellett a jövő alakulásra nézve álomszerű ábránd

ködfátyolképét rajzolta, az Erdészeti Lapok pedig daczára annak, hogy Imecs szerint „ölszámra hozzák az elvont elméleti fejtegetéseket“, nem szívesen közölnek oly dolgokat, amelyek a reális való talaját elvesztették maguk alól. A kérdéses értekezés azután 1905 november 1-én megjelent a Magyar Erdészben és valamivel utóbb külön füzet alakjában is.

A füzet megjelenését az Erdészeti Lapok (1905. évi X. f. 925. lap) előre jelezték, a könyvpiacz új jelenségei közé azonban, ahol a bel- és külföldön megjelent erdészeti vonatkozású könyvek lehető teljes jegyzékét igyekszünk időnkint nyújtani, sajnálatos véletlen következtében nem vették fel, t. i. a könyvtárba soroztatott, mielőtt az említett jegyzékben feljegyeztetett volna. Hogy ebben nem volt célzatosság, arra nézve megnyugtató lelkiismeretünk, de némi bizonyítékát adhatja az a M. E. előtt is ismert körülmény, hogy az E. L. szerkesztője azt a füzetet megjelenése után sietett az Orsz. Erd. Egyesület könyvtára részére beszerezni.

Ami a füzet bővebb *ismertetését* illeti, arra a szerkesztőség maga nem vélt vállalkozhatni, mivel feszélyezve érezte magát az által, hogy a szerző az értekezést lekötelező figyelemmel eredetileg az E. L.-nak ajánlotta volt fel közlésre s így nem lett volna az illendőséggel szerintünk összeegyeztethető, ha ezt a szerkesztőség azzal hálálta volna meg, hogy a maga nem mindenben kedvező véleményét a füzetéről kifejezésre juttatja, amint most is őszintén sajnálja, hogy azt Imecs Béla közleménye által provokálva, nyilvánítani kénytelen volt. A bővebb ismertetés alól annál inkább felmentve érezhettük magunkat, mert a füzet a Magyar Erdészből ugyanis széles körben teljes szöveggel ismeretessé vált. Ellenben szívesen közölte volna a szerkesztőség a mástól eredő, név alatt beküldött ismertetést, ilyen azonban nem érkezett be.

Az Elek-féle *füzetről* teljesen független dolog az, hogy Kintses József m. kir. főerdész ur figyelmét felkeltő Trubrig dr.-nak fennemlített értekezése, amelyet ő egészen saját elhatározásából kivonatosan ismertetett és kéziratát az E. L.-nak beküldötte, mely szolgálatot vélt tenni a hazai erdőgazdaságnak, ha ennek a különben a magyar szakközönségnek hozzá nem férhető, alapos és a reális viszonyokból kiinduló értekezésnek ismertetését, bár bírálat nem fűződik hozzá, elfogadja és közli. Különösebb értéket

adott egyébiránt előttünk Kintses ismertetésének az, hogy ahhoz az ismertető Bólyai Farkas egykori nagyhirű matematikusunkra vonatkozó visszaemlékezést fűzött, ki ifju éveiben az erdészeti pályára készült.

Befejezésül még konstatáljuk, hogy szinte tucatszámra nevezhetnők meg az Erdészeti Lapokban 1901 óta megjelent komoly tanulmányok külön kiadásait, de önálló munkákat is, amelyekről a Magyar Erdész egy szóval sem emlékezett meg; el kell azonban viszont ismerni azt is, hogy a külföldi irodalom legjelentősebb termékeiről sem vett tudomást, még a cím és megjelenési hely egyszerű felsorolása által sem. A Magyar Erdész eddigi köteteinek tartalomjegyzékét áttekintve, nem találunk abban ismertetést, de megemlítést sem, a következő 1901 óta megjelent magyar erdészeti művekről: Péch Dezső: Külföldi fafajok megtelepítése stb.; Fekete Lajos: Népszerű Erdészeti Növénytan; Kaán Károly: A Garam áradása 1901.; Gaul Károly: Hazánk házi faipara; az Erdészeti Rendeletek Tárának és az Erdészeti Zsebnaptár azóta megjelent valamennyi évfolyamáról.

Ezeket a Magyar Erdész elhallgathatja, az E. L. nak azonban óriási bűnéül rójja fel t. lapársunk, ha egyik cikkének külön kiadását nem ismerteti, természetesen az ő nézetének megfelelő értelemben. Tisztelt olvasóinkra bizzuk annak elbírálását, kinek részéről forog fenn ez esetben egyfelől az önkritika hiánya, másfelől a pártatlan tárgyilagosság.

Az Erdészeti Lapok Szerkesztősége.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hírek. Addig is, amig erre még bővebben visszatérhetünk, csak e helyen adunk röviden hírt a selmeczbányai főiskolán bekövetkezett személyváltozásról, amelyről lapunk zártakor értesültünk. A főiskola legrégibb, érdemekben dus tanára, *Fekete Lajos* m. k. főerdőtanácsos a jelen tanév végével saját kívánságára nyugalomba vonul. — *Gaul Károly* felső ipariskolai tanár, műegyetemi magántanárnak, az Országos Erdészeti Egyesület